

એમ. એ. ભાગ ૨

પ્રશ્નપત્ર - ૫ : (મુખ્ય અને ગૌણ) ગ્રંથકાર

૧૦૦ ગુણ

મધ્યકાળ : શામળ

અથવા

અર્વાચીન કાળ : જયંત પાઠક

એકમ - ૧ : સર્જકને ઘડનારાં પરિબલો

એકમ - ૨ : સર્જકના સમગ્રલક્ષી સાહિત્યનો પરિચય

એકમ - ૩ : સર્જકની વિશિષ્ટ રચનાઓનો સામાન્ય પ્રશ્ન

એકમ - ૪ : સર્જકની સર્જકતાને સ્પષ્ટ કરતાં સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ - ૫ : સર્જકની સર્જકતાના ગૌણ પાસાંઓ અંગેની ટૂંકનોંધ

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ - ૨ ખંડ ૧-૨ : સં. ઉમાશંકર જોશી અને અન્ય
૨. ગુજરાતી મધ્યકાલીન સાહિત્ય : અનંતરાય રાવળ
૩. 'શામળ' : પ્રવીણ દરજી
૪. 'શામળ' : ધીરુભાઈ પરીખ
૫. 'પદ્યવાર્તાકાર શામળ' : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૬. 'જયંત પાઠક : એક અધ્યયન' : દિનેશ પંડ્યા
૭. 'વગડાનો શ્વાસ' : સં. સુરેશ દલાલ
૮. 'જયંત પાઠક' : દક્ષા વ્યાસ
૯. સત્તર સાંપ્રત કવિઓ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૦. કાવ્યયોગ : નીતિન વડગામા

પ્રશ્નપત્ર - ૬ : ભાષા : સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર

૧૦૦ ગુણ

એકમ - ૧: (અ) ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓનો પરિચય અને એનો અન્ય વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ ૨૦ ગુણ

(બ) ભાષાઓનું આનુવંશિક અને સ્વરૂપનિષ્ઠ વર્ગીકરણ

એકમ - ૨: (અ) ધ્વનિશાસ્ત્ર - ધ્વનિઘટક, ઉપધ્વનિઘટક, સહવર્તી ધર્મો, ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા ૨૦ ગુણ

(બ) રૂપશાસ્ત્ર - રૂપ, રૂપઘટક, ઉપરૂપઘટક, રૂપના પ્રકારો (મુક્ત અને નિબંધ સામગ્રી ઘટક, કાર્યઘટક, અંગસાધક ઘટક - પદસાધક પ્રત્યય)

એકમ - ૩: (અ) પ્રાચીન ભારતીય આર્યથી મધ્યમ ભારતીય આર્ય સુધીનો (મુખ્ય મુખ્ય ધ્વનિપરિવર્તનો અને વ્યાકરણમૂલક પરિવર્તનો સાથેનો) વિકાસ ૨૦ ગુણ

(બ) અપભ્રંશથી ગુજરાતી સુધીનો (મુખ્ય મુખ્ય ધ્વનિપરિવર્તનો અને વ્યાકરણમૂલક પરિવર્તનો સાથેનો) વિકાસ

(પરિવર્તનોનાં જુદાં પ્રશ્ન અપેક્ષિત નથી.)

એકમ - ૪ : ભાષાવિજ્ઞાન અને સાહિત્ય :

૨૦ ગુણ

(અ) શૈલીવિજ્ઞાન અને સાહિત્યવિવેચન

(બ) સંરચનાલક્ષી અભિગમ અને સાહિત્ય

(ક) સામાજિક ભાષાવિજ્ઞાન

(ઃ) મનોભાષાવિજ્ઞાન

એકમ - ૫ : ૧ :

૨૦ ગુણ

- (અ) ગુજરાતીમાં થયેલું ભાષાવિષયક - ભાષાવૈજ્ઞાનિક કાર્ય (સામાન્ય રૂપરેખા)
 (બ) ગુજરાતીમાં થયેલું કોશવિષયક કાર્ય
 (ક) સ્રીઅર્સન, ટર્નર, ટેસ્લિટોરી જેવા વિદેશી વિદ્વાનોનું કાર્ય
 (ડ) નરસિંહરાવ, ટી.એન. દવે, કે.કા. શાસ્ત્રી, કમળાશંકર ત્રિવેદી, પ્રબોધ પંડિત,
 હરિવલ્લભ ભાયાણી, શાંતિલાલ આચાર્ય, યોગેન્દ્ર વ્યાસ, ઊર્મિ દેસાઈનું વિશિષ્ટ પ્રદાન
 ૨ : વાક્યના પ્રકારો વાક્યના પ્રયોગો અને રૂપાંતર

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો

૧. 'ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન' : પ્રબોધ પંડિત
૨. 'ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ' : હરિવલ્લભ ભાયાણી
૩. 'ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય' : નરસિંહરાવ અનુ. કે.કા. શાસ્ત્રી
૪. 'અતબ્રંશ વ્યાકરણ' : હરિવલ્લભ ભાયાણી
૫. 'સંરચના અને સંરચન' : સુમન શાહ
૬. 'દેરિદા' : સુમન શાહ
૭. 'ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ' : યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. 'વ્યાકરણ વિમર્શ' : ઊર્મિ દેસાઈ
૯. 'ગુજરાતી ધ્વનિ વ્યવસ્થાની વિચારણા' : પિન્કી શાહ
૧૦. 'ગુજરાતી વાક્ય વિચાર' : અરવિંદ ભંડારી

પ્રશ્નપત્ર - ૭ : અનૂદિત કૃતિ અને અપઠિત :

૧૦૦ ગુણ

(અ)	કોઈ એક પ્રશિષ્ટ કૃતિનો અભ્યાસ
૨૦૦૬ ની પરીક્ષા માટે 'ન હન્યતે' (મૈત્રેયી દેવી) સૂચવવામાં આવે છે.	૪૦ ગુણ
(બ)	નિબંધ	૩૦ ગુણ
(ક)	હેવાલ લેખન	૧૫ ગુણ
(ડ)	પ્રફવાચન	૧૫ ગુણ

નોંધ : અંધ વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રફવાચનના સૈદ્ધાંતિક પ્રશ્નો પૂછવા.

એકમ - ૧ : કૃતિના લેખકના જીવન, સમય, કૃતિસ્વરૂપનો અને સ્વરૂપવિકાસનો સામાન્ય પરિચય

એકમ - ૨ : કૃતિના સામાન્ય પ્રશ્નો અને ટૂંક નોંધો

એકમ - ૩ : નિબંધ

એકમ - ૪ : હેવાલ લેખન

એકમ - ૫ : પ્રફવાચન

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો

૧. પ્રફ વાચન : રતિલાલ નાયક
 પ્રશ્નપત્ર : ૭ના શરતી વિકલ્પે લઘુ શોધ નિબંધ (ડિઝર્ટેશન)
 એમ. એ. ભાગ ૧ની પરીક્ષામાં પંચાવન ટકા કે તેથી વધુ ગુણ મેળવનાર માત્ર નિયમિત (રેગ્યુલર)
 વિદ્યાર્થીઓ જ લઘુશોધનિબંધ (ડિઝર્ટેશન) રાખી શકશે.

પ્રશ્નપત્ર-૮ : (ફક્ત એન્ટાયર ગુજરાતી વિષય રાખનાર માટે) તુલનાત્મક સાહિત્ય : ૧૦૦ગુણ

- એકમ - ૧ : સૈદ્ધાન્તિક મુદ્દાઓ : ૨૦ ગુણ
 (અ) વિશ્વ સાહિત્ય (બ) વ્યાપક સાહિત્ય (ક) તુલનાત્મક સાહિત્યનું સ્વરૂપ
 (ડ) તુલનાત્મક સાહિત્યનું કાર્યક્ષેત્ર
- એકમ - ૨ : (અ) અસર, (બ) સાદૃશ્ય, (ક) પરંપરા, ૨૦ ગુણ
 (ડ) અનુવાદનો તુલનાત્મક સાહિત્યસંદર્ભ અભ્યાસ
- એકમ - ૩ : (અ) 'તણખા મંડળ' ભાગ - ૧ : ધૂમકેતુ ૨૦ ગુણ
 (બ) ટાગોરની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ : અનુ. અને સં. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
 બંને કૃતિઓનાં સ્વરૂપગત પ્રશ્નોની તુલના
- એકમ - ૪ : બંને કૃતિઓનાં સામગ્રી, પાત્ર, અભિગમ કે અન્ય પાસાંની તુલના. ૨૦ ગુણ
- એકમ - ૫ : બંને કૃતિઓનાં ગૌણ પાસાંની તુલનાને આવરી લેતી ટૂંકી નોંધો ૨૦ ગુણ

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો

૧. 'તુલનાત્મક સાહિત્ય' : ધીરુ પરીખ
 ૨. 'તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ' : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
 ૩. 'તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં' : અશ્વિન દેસાઈ

વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર-૮ : સાહિત્ય અને કળામીમાંસા : ૧૦૦ગુણ

- એકમ - ૧ : (અ) કળામીમાંસા : સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર, ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૨૦ ગુણ
 (બ) કળા વિભાવના
 (ક) લલિતકળાઓ વચ્ચેનો આંતરસંબંધ
 (ડ) પ્રસ્તુતિકરણની કળાઓ
 (ઈ) વાણિજ્યલક્ષી કળાઓ
- એકમ - ૨ : (અ) કળામીમાંસા અને સાહિત્ય વિવેચન ૨૦ ગુણ
 (બ) કળા સર્જનમાં પ્રેરણા, અનુભૂતિ, અનુકરણ અને રૂપનું સ્થાન
- એકમ - ૩ : (અ) કળાના આસ્વાદ અને અર્થઘટનના પ્રશ્નો ૨૦ ગુણ
 (બ) સર્જન અને ભાવનની સમસ્યાઓ

એકમ - ૪ : કૃતિ : 'બારી બહાર' : પ્રહલાદ પારેખ ૨૦ ગુણ
કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ - ૫ : બધા એકમોને આવરી લેતી ટૂંકી નોંધો ૨૦ ગુણ

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભગ્રંથો

૧. 'સૌંદર્યશાસ્ત્ર' : પાટણકર, અનુ. જયા મહેતા
૨. 'સૌંદર્યનિષ્ઠતાવાદ' : વિજય શાસ્ત્રી
૩. 'કળા એટલે શું?' : ટોલસ્ટોય : અનુ. મગનભાઈ દેસાઈ
૪. 'કાન્ટનું તત્ત્વજ્ઞાન' : મધુસૂદન બક્ષી